

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Zondag 33
Middagdienst

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Lied : 434 : 1, 2 en 5**
- 4 Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 Schriftlezing : Psalm 51 (emoties van bekering)**
- 6 Zingen : Psalm 51 : 2 en 6**
- 7 Tekst : Zondag 33**
- 8 Zingen : Psalm 25 : 2 en 4 (bede om blij de weg te gaan die God wijst)**
- 9 Geloofsbelijdenis op de wijs van Gezang 179a**
- 10 Dankzegging en gebed**
- 11 Inzameling van de offergaven**
- 12 Slotzang : Psalm 34 : 1 en 7 (vreugde in de Here voor wie gebroken zijn van hart)**
- 13 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

"Bent u bekeerd?" Toen ik in Kampen aan de Theologische Universiteit studeerde was daar de evangeliegemeente De Deur behoorlijk actief. Hij is oorspronkelijk gestart in Zwolle. Menig broeder en zuster uit de kerk in Kampen was door leden van deze evangeliegemeente in verwarring gebracht. Je kon zo maar door deze mensen op straat worden aangesproken. Of ze kwamen bij je aan de deur. Eerst vroegen ze je dan of je christen was. Als je daar 'ja' op zei, dan vroegen ze je na je bekeringsverhaal. Ze wilden weten wanneer je je bekeerd had en hoe dat was gegaan. Als je dan niet zo'n verhaal kon vertellen, dan zeiden ze zonder te blikken of te blozen, dat je nog geen echte christen bent. Want een echte christen kan zijn bekeringsverhaal vertellen.

Nu zult u een dergelijk geluid niet snel in de Gereformeerde Kerk horen. U hoeft niet het verhaal van uw bekering te kunnen vertellen. Maar, dat betekent niet dat u een christen kunt zijn zonder u te bekeren. Een christen kan niet leven zonder bekering. Die twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Denkt u maar aan wat de Here Jezus ooit vertelde over de toren van een stadsmuur in Jeruzalem die was ingestort. De Siloamtoren. Daarbij waren 18 mensen om het leven gekomen. De Heer Jezus maakte duidelijk dat die mensen waren overleden met het oog op ons. Want Hij zei: "Als u u niet bekeert, zult u allemaal net zo sterven als zij." Om gered te worden van het oordeel van God, is bekering nodig. **[Bekering noodzakelijk]** Op dat punt heeft de evangeliegemeente De Deur gelijk. Maar ze niet gelijk in hebben is dat je het moment van die bekering moet kunnen aanwijzen. Dat lezen we nergens in Gods Woord. In de Bijbel wordt wel over de bekering verteld van bepaalde mensen, maar die vertelling wordt niet als een voorwaarde genoemd. Het is altijd gevaarlijk om een geschiedenis uit Gods Woord te gebruiken als een norm voor alle mensen.

Maar dat neemt niet weg dat mensen zich moeten bekeren als ze gered willen worden. Als ik het zo zeg, dan is het gevaar groot dat sommigen onder u, zich teruggeworpen voelen op zichzelf. 'Nu moet ik me bekeren! Maar waar haal ik de kracht daarvoor vandaan?' Op dit punt ontstaat ook gemakkelijk strijd in de kerk. Op catechisatie kom je dat ook wel tegen. Als de één zegt, dat de Heilige Geest het moet doen, dan zegt een ander dat je er toch zelf ook wat aan moet doen. En hoe zit dat nu? Is de bekering nu Gods werk of ons werk? De spanning die we op dit punt voelen is volop Bijbels. Kijkt u maar

eens naar het volgende vers uit de brief van Paulus aan de Filippenzen [Tekst Filippenzen]. In hoofdstuk 2 vers 12 en 13 schrijft hij: "Blijf u inspannen voor uw redding, en doe dat in diep ontzag voor God, want het is God die zowel het willen als het handelen bij u teweegbrengt, omdat het Hem behaagt." In deze woorden zit een bepaalde spanning. Is het nu God die het doet? Want Hij is het toch maar die zowel het willen als het werken in ons werkt. Of moeten wij het toch doen, want Paulus spoort ons wel aan om ons in te spannen voor onze redding. Toch broeders en zusters, zouden wij op grond van wat de Heer Jezus ons geleerd heeft in de zaligsprekingen redelijk eenvoudig dit probleem moeten kunnen oplossen. Het antwoord ligt in die eerste zaligspreking waarin Jezus de bedelaars van geest van harte geluk wenst. De inspanning waar Paulus het in Filippenzen 2 over heeft is niet een inspanning waarbij we in eigen kracht het goede gaan willen het doen. Nee, het is de inspanning waarbij we als arme bedelaars van geest vol verwachting naar God gaan. [Inspanning = bedelen] In het vaste vertrouwen dat Hij het willen en het werken in ons zal werken. In die zin zou het misschien geen slechte zet zijn geweest als de bespreking van het Onze Vader aan de behandeling van de Tien Woorden van het verbond vooraf zou zijn gegaan. Want de kracht om naar Gods geboden te leven komt niet van onszelf, maar die vragen we aan de HERE in onze gebeden. Jongens en meisjes, wat denken jullie nu? Zijn mensen die in de Heer Jezus geloven nu blijde mensen of verdrietige mensen? Wie zegt 'blij'? Steek je vinger eens op. Wie zegt 'verdrietig'? Steek je vinger eens op. Zal ik eens wat zeggen? Jullie hebben allemaal gelijk. Want sommige mensen zeggen wel dat christenen altijd blij zijn. Ze zeggen zelfs dat je geen goede christen bent als je niet altijd blij bent. Want de Heer Jezus heeft ons toch verlost van onze zonden en God wil onze Vader zijn en we mogen voor eeuwig met God leven. Logisch toch? Er zijn ook mensen die zeggen dat je als christen juist verdrietig moet zijn. Want, zo zeggen ze, wij doen als mensen allemaal zonden en daar doen we de Here verdriet mee. En als het goed, ben je daar dan zelf ook verdrietig over. En omdat het ons niet lukt om geen zonden te doen, hebben we dus altijd reden om verdrietig te zijn. Ook logisch. Dus iemand die in de Heer Jezus gelooft is dus aan de ene kant verdrietig en aan de andere kant blij. [Echte christenen] De ene keer vooral blij en de andere keer vooral verdrietig. En dat kun je niet in een schema stoppen. Dat gaat gewoon zoals het gaat. En hoe het gaat is vooral afhankelijk van hoe je op dat moment leeft en hoe je band met de HERE is. Deze beide emoties komen ook duidelijk terug in

Zondag 33. Want als het gaat om de vraag wat het afsterven van de oude mens is, dan is het antwoord: oprechte droefheid, dat wij God door onze zonden vertoorn hebben. Oprechte droefheid. Echt verdriet. En als het gaat om de vraag wat het opstaan van de nieuwe mens is, dan is het antwoord: hartelijke vreugde in God door Christus en lust en liefde om naar de wil van God in alle goede werken te leven. Hartelijke vreugde. Vreugde en verdriet, ze maken beide deel uit van een leven met Jezus Christus.

Nu gaat het in Zondag 33 om de vraag naar bekering. Die vraag naar het bekering is ingegeven door vraag 87 van Zondag 32. Want daar werd gevraagd of de mensen, die in hun goddeloos en ondankbaar leven voortgaan en die zich niet tot God bekeren, behouden kunnen worden? En daarop was het antwoord: beslist niet. Dus dat betekent dat echte bekering noodzakelijk is om gered te kunnen worden. Als dat zo belangrijk is dan is het heel goed dat er in Zondag 33 gevraagd wordt hoe die ware bekering er dan uitziet. En dan blijkt dat ware bekering de hele mens omvat. Het gaat maar niet om een bepaald ding niet meer doen. Nee, het gaat erom dat je min of meer een nieuw mens wordt. Je blijft natuurlijk wel mens, maar je wordt wel een heel ander mens dan je oorspronkelijk was. Gezien de omschrijving die de Catechismus hier geeft, mag je dus ook spreken over de wedergeboorte. **[Bekering wezen]** Over een mens die opnieuw geboren wordt. Paulus spreekt in Romeinen 6 : 4-6 over een sterven zoals je van huis uit bent en een opstaan als nieuw mens. Een andere keer gebruikt Paulus het beeld van kleding. Bijvoorbeeld in Efeziërs 4 : 22 - 24. Daar heeft hij over het afleggen van de oude mens en het aantrekken van de nieuwe mens. En dat beeld van kleding gebruikt hij ook in Kolossenzen 3. In vers 14 schrijft hij: En bovenal, kleed u in de liefde, dat is de band die u tot volmaakte eenheid maakt. Het mooie van het beeld van afsterven van de oude mens en het opstaan van de nieuwe mens is dat het laat zien hoe diep dit proces gaat. Het gaat maar niet om een nieuw uiterlijk alleen. Een nieuwe garderobe en een enkele cosmetische ingreep. Nee, het gaat allereerst om een innerlijke verandering van de mens. Paulus heeft het over een vernieuwing van ons denken. Een andere kijk op het leven. Een andere kijk op God. Een andere kijk op Christus gemeente. En dat is niet alleen iets wat mensen buiten de kerk nodig hebben. Maar ook in de kerk is deze vernieuwing van denken telkens weer nodig.

Ik denk bijvoorbeeld aan jongeren, die van mening zijn dat leven voor en met de Here je leven beknot en het plezier in het leven bederft. Je mag niks en je moet van alles waar je

geen zin in hebt. Dat is hoe de oude mens naar het leven met God kijkt. Want de oude mens zet zichzelf in het middelpunt. Het moet gaan om zijn plezier en zijn leuke levettje. En daar past niet bij dat je je door God of een ander laat voorschrijven hoe je moet leven. Gewoon het idee dat een ander wat over je leven wil zeggen, zorgt al voor zoveel innerlijke weerstand dat je al niet meer luistert. Totdat ze ontdekken dat veel van die lol eigenlijk maar leeg is en ze ook ontdekken dat het hebben van geld wel leuk is, maar toch niet echt gelukkig maakt. Totdat ze ontdekken dat het leven met en voor de Here eigenlijk helemaal geen straf is. Want het gaat bij de Here uiteindelijk toch om het enige wat werkelijk onze harten kan vervullen en ons voldoening kan schenken: liefde. Allereerst dat de liefde van God je boven dat rusteloos zoeken naar waardering uittilt. Wie de liefde van God heeft gezien en gevoeld die begrijpt in zijn hart dat hij een schat heeft gevonden die kostbaarder is dan alles wat hij in deze wereld ooit zal kunnen vinden. De blijdschap wordt verder versterkt als je in je hart gaat ontdekken dat je ook zelf werkelijk kunt liefhebben. En dan bedoel ik werkelijk liefhebben. **[Liefde = vervulling]** Dus niet liefhebben omdat je er wat voor terug krijgt of hoopt terug te krijgen. Maar liefhebben omdat de jas van de liefde zo mooi is. Omdat je merkt dat het een feest is om lief te hebben en een ander daarmee blij te maken. Is het niet een mens die je daarmee blij maakt, dan in ieder geval wel de Here. En dit is iets wat ook belijdende leden telkens weer opnieuw moeten ontdekken en zich telkens opnieuw eigen moeten maken.

En dat brengt ons bij een ander punt van de bekering. Bekering is niet een eenmalige gebeurtenis en daarmee is de kous voor altijd af. Zoals duidelijk uit antwoord 88 HC blijkt is het een proces **[Bekering = proces]**. Het gaat over afsterven. Dat is onvoltooid tegenwoordige tijd. En het gaat over opstaan. Ook onvoltooid tegenwoordige tijd. En als je dat afsterven en opstaan in een grafiek zou willen tekenen, dan is dat niet een voortdurend stijgende of dalende lijn. Daar zitten schommelingen in. Soms zelfs hevige schommelingen. Zoals we dat bijvoorbeeld bij David zijn tegen gekomen. David die zo gelovig was. Die als jonge man de reus Goliath tegemoet trad. Een reus die hem zo had kunnen neerslaan. Maar David geloofde dat God hem zou helpen in de strijd. En zo was het. David versloeg Goliath. Deze David heeft ook het leven van Saul gespaard. Hoewel Saul hem het leven zo zuur had gemaakt en vrienden van hem zeiden dat God Saul aan hem had uitgeleverd. David heeft vanaf zijn jonge jaren veel geloof gehad. Toch is ook hij ooit vreselijk onderuit gegaan en heeft hij zijn oren, hart en geweten voor de stem

van de Here gesloten. En toen hij eindelijk weer bij zijn verstand was gekomen zat hij vol verdriet. Hij gruwde van zichzelf. Maar in die ellende zocht hij toch God. Hij pleitte op Gods genade en rechtvaardigheid en bad de Here of hij toch ooit weer zou mogen juichen en feestvieren. Juichen en feestvieren om de grootheid van God. Deze geschiedenis van David laat dus duidelijk zien dat ook een gelovig mens diep kan vallen. En het laat zien dat een dergelijk val niet het einde is, maar dat je mag opstaan. Dat je die vuile kleren van je zonden mag uittrekken en weer nieuw stralend wit linnen mag aantrekken.

We kunnen dus niet teren op onze bekering van gisteren. *[Niet teren op gisteren]* Elke dag moeten we naar de Here gaan in gebed. Elke dag moeten we naar zijn stem luisteren. In zijn Woord en in ons hart. Ja, ook in ons hart. Daar waar de Heilige Geest ons telkens weer voorhoudt hoe we de Here en onze naaste liefde moeten bewijzen. Ja, en ik zeg nu wel 'moeten'. En het is ook iets wat we de Here verplicht zijn. Maar voor wie opnieuw geboren is, is dit geen nare plicht. Wie getrouwd is moet ook zo nu en dan met zijn man of vrouw praten. Want anders hou je je huwelijk niet goed. Maar hopelijk wordt dat ook niet ervaren als een straf, maar komt dat voort uit een innerlijk verlangen om te weten wat er in het hart van de ander speelt en om te delen wat er in jouw hart leeft. Vandaar dat we er in de christelijke traditie ook altijd gesproken wordt over een dagelijkse bekering. Een dagelijks zoeken van de Here en een dagelijkse strijd tegen je zondige verlangens.

Zo roept de Here ons toe om ons te bekeren to Hem. Om de weg van de zonden te verlaten en voortaan met God te wandelen. Want zo heeft Hij ons leven vanaf het begin bedoeld. Als een leven met en voor Hem. Als een leven dat zijn geluk en vreugde vindt in God en dat God daarin dankt en eert. Door onze eigen ongehoorzaamheid waren wij niet meer tot een dergelijk leven in staat. Door de zondeval waren we onbekwaam geworden om God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Maar God heeft het daar niet bij laten zitten. Hij geeft de kroon op zijn schepping niet prijs aan zijn aartsvijand de duivel. Hij redt ons van het oordeel en de straf over onze zonden door zijn Zoon voor onze zonden te straffen. En Hij bevrijdt ons van onze zondige hart door ons opnieuw geboren te laten worden door de kracht van zijn Heilige Geest. Zo worden we nieuwe mensen. Mensen zoals God die vanaf het begin had bedoeld. En dat niet uit eigen kracht. Maar uit Gods kracht. Blijf u dus inspannen voor uw redding, en doe dat

in diep ontzag voor God, want het is God die zowel het willen als het handelen in u te-
weeg brengt. En waarom doet God dat? Omdat het Hem behaagt, schrijft Paulus.
[Vreugde van God] Het is dus een vreugde voor God om van u en mij nieuwe mensen te
maken. Laat dat ons aansporen en vrijmoedigheid geven om het nieuwe leven elke dag
opnieuw van Hem te verwachten en Hem daarom te vragen.

Amen